

Oblici partnerstva roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama

Filipović, Minea

Undergraduate thesis / Završni rad

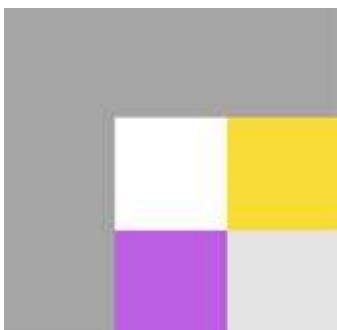
2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:141:217410>

Rights / Prava: In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: 2025-04-02

Repository / Repozitorij:

[FOOZOS Repository - Repository of the Faculty of Education](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Minea Filipović

**OBLICI PARTNERSTVA RODITELJA I ODGOJITELJA U
PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA**

ZAVRŠNI RAD

Slatina, 2024.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

Prijediplomski sveučilišni studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

**OBLICI PARTNERSTVA RODITELJA I ODGOJITELJA U
PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA**

ZAVRŠNI RAD

Predmet: Pedagoška komunikacija

Mentor: doc. dr. sc. Darija Kuharić

Studentica: Minea Filipović

Matični broj: 0253041024

Slatina, kolovoz, 2024.

Obrazac 4.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet za odgojne
i obrazovne znanosti
OBRAZUJEMO (ZA) BUDUĆNOST

31000 Osijek, Ulica cara Hadrijana 10 +385 31 321 700 • helpdesk@foozos.hr • www.foozos.hr
OIB: 28082679513 • MB: 1404881 • IBAN: HR0823600001103081122

Student/ica: Minea Filipović

Studijski program: Prijediplomski sveučilišni studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

JMBAG: 0253041024

IZJAVA O SAMOSTALNOJ IZRADI ZAVRŠNOG/DIPLOMSKOG RADA

kojom izjavljujem da sam završni/diplomski rad pod naslovom

OBLICI PARTNERSTVA RODITELJA I ODGOJITELJA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA
(naslov završnog/diplomskog rada)

izradio/la samostalno pod mentorstvom

doc. dr. sc. Darija Kuharić
(prof. dr. sc./izv. prof. dr. sc./doc. dr. sc. ime i prezime)

te sumentorstvom

(prof. dr. sc./izv. prof. dr. sc./doc. dr. sc., dr. sc. ime i prezime)

U radu sam primijenio/la metodologiju izrade znanstvenog/umjetničkog rada i koristio/la literaturu koja je navedena na kraju završnog/diplomskog rada. Tuđe spoznaje, stavove, zaključke, teorije i zakonitosti koje sam izravno ili parafrazirajući naveo/la u završnom/diplomskom radu povezao/la sam s korištenim bibliografskim jedinicama te nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Rad je pisan na standardnom hrvatskom jeziku.

Student/ica

Minea Filipović
(vlastoručni potpis)

Datum: 16.09.2024.

SAŽETAK

Ovaj rad analizira različite oblike partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama, naglašavajući njihov značaj za djetetov razvoj. Kroz analizu tradicionalnih i suvremenih pristupa, rad potvrđuje da učinkovita komunikacija i suradnja između roditelja i odgojitelja igraju ključnu ulogu u stvaranju poticajnog okruženja za odgoj i obrazovanje djece. Tradicionalni oblici partnerstva, kao što su formalni sastanci i pismene obavijesti, pružaju strukturirane informacije, dok suvremeni oblici, uključujući digitalnu komunikaciju, omogućuju interaktivniju i personaliziraniju razmjenu informacija. Rad također ističe važnost ravnoteže između različitih metoda komunikacije kako bi se zadovoljile potrebe svih uključenih strana. Uspješno partnerstvo temelji se na povjerenju, transparentnosti i prilagodljivosti, što doprinosi boljoj podršci djetetovom razvoju i blagostanju. Daljnja istraživanja i razvoj novih strategija mogu unaprijediti kvalitetu odgoja i obrazovanja, osiguravajući sveobuhvatnu podršku djeci u predškolskom uzrastu.

Ključne riječi: komunikacija, partnerstvo roditelja i odgojitelja, predškolske ustanove, razvoj djeteta

SUMMARY

This paper explores different forms of partnership between parents and preschool teachers, highlighting their importance for children's development. By analyzing both traditional and modern approaches, the paper confirms that effective communication and collaboration between parents and teachers play a crucial role in creating a supportive environment for children's education. Traditional methods, such as formal meetings and written notices, offer structured information, while modern methods, including digital communication, allow for more interactive and personalized exchanges. The paper also emphasizes the need for a balance between different communication methods to meet the needs of all parties involved. Successful partnerships are based on trust, transparency, and flexibility, which contribute to better support for children's development and well-being. Further research and the development of new strategies could improve the quality of early childhood education and provide comprehensive support for preschool-aged children.

Keywords: communication, parent-teacher partnership, preschool institutions, child development

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	1
2.	PREGLED RELEVANTNE LITERATURE	2
2.1.	Slika djeteta i pojam odgoja	2
2.2.	Roditeljski stilovi odgoja	2
2.3.	Predškolski odgoj djece	5
2.3.1.	Odgojitelj – nositelj odgojno-obrazovnog procesa	7
3.	PARTNERSTVO RODITELJA I ODGOJITELJA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA.....	8
3.1.	Važnost suradnje roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama.....	8
3.2.	Oblici partnerstva roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama	9
3.2.1.	Kutić za roditelje	11
3.2.2.	Individualni razgovori.....	13
3.2.3.	Roditeljski sastanci	14
3.2.4.	Informiranje putem letka.....	16
3.2.5.	Partnerstvo putem digitalne tehnologije.....	17
3.3.	Čimbenici koji doprinose suradnji i partnerstvu	19
4.	METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	22
4.1.	Cilj i zadaci istraživanja	22
4.2.	Hipoteza	22
4.3.	Uzorak	23
4.4.	Instrument i postupak istraživanja	23
5.	REZULTATI ISTRAŽIVANJA	24
6.	RASPRAVA	31
7.	ZAKLJUČAK	32
8.	LITERATURA.....	34
9.	PRILOZI	36

1. UVOD

Rad se bavi proučavanjem različitih oblika partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama, pružajući sveobuhvatan uvid u ključne aspekte suradnje i njihov utjecaj na dječji razvoj. Kroz analizu različitih oblika partnerstva, bilo da se radi o tradicionalnim ili suvremenim pristupima, potvrđuje se da učinkovita komunikacija i suradnja između roditelja i odgojitelja igraju ključnu ulogu u stvaranju pozitivnog okruženja za odgoj i obrazovanje djece.

Tradisionalni oblici partnerstva, poput formalnih sastanaka i povremenih obavijesti, i dalje imaju svoju važnost, naročito u smislu pružanja strukturiranih informacija i održavanja formalnog kanala komunikacije. Ipak, suvremeni oblici partnerstva, koji uključuju digitalnu komunikaciju i aktivno uključivanje roditelja u različite aspekte rada vrtića, nude dodatne prednosti. Ovi pristupi omogućuju bržu, interaktivniju i personaliziraniju komunikaciju, koja se može prilagoditi potrebama i preferencijama roditelja i djece.

Važno je napomenuti da, bez obzira na oblik partnerstva, ključ uspjeha leži u uspostavljanju ravnoteže između različitih metoda komunikacije i uključivanja. Dok digitalne tehnologije nude brojne prednosti, poput neposrednosti i fleksibilnosti, tradisionalni oblici komunikacije i dalje igraju značajnu ulogu u održavanju formalnog i strukturiranog pristupa. Idealno partnerstvo treba kombinirati najbolje karakteristike oba pristupa, čime se osigurava da se sve strane osjećaju informiranim, uključenima i cijenjenima.

Osim toga, učinkovito partnerstvo zahtijeva stalnu prilagodbu i otvorenost prema promjenama. Odgojitelji i roditelji trebaju raditi na izgradnji povjerenja, transparentnosti i zajedničkog cilja – dobrobiti djeteta. To uključuje ne samo redovitu komunikaciju, već i spremnost na prilagodbu strategija i metoda kako bi se zadovoljile potrebe svih uključenih.

Oblici partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama predstavljaju temelj uspješnog odgojno-obrazovnog procesa. Kroz različite pristupe, od tradicionalnih do suvremenih, suradnja te otvorena i iskrena komunikacija igraju ključnu ulogu u osiguravanju da djeca dobiju najbolju moguću podršku za svoj razvoj. Daljnje istraživanje i razvoj novih strategija za poboljšanje partnerstva mogu dodatno unaprijediti kvalitetu odgoja i obrazovanja, stvarajući još poticajnije i podržavajuće okruženje za najmlađe.

2. PREGLED RELEVANTNE LITERATURE

2.1. Slika djeteta i pojam odgoja

Uvođenjem pedagoškog moratorija u 19. stoljeću, definirane su dvije ključne slike djeteta koje se i danas primjenjuju u pedagoškim teorijama. Prva od njih je prosvjetiteljska slika djeteta, koja predstavlja dijete kao biće koje još nije postalo razumni i odgovorni pojedinac, ali koje posjeduje razum. Prema ovom shvaćanju, ako se dijete odgaja i obrazuje na odgovarajući način, postupno će postati „čovjekom“. Ovaj stav najbolje sažima misao Immanuela Kanta: „Čovjek samo odgojem postaje čovjek“. U skladu s tim, odgojni proces stavlja naglasak na odgojiteljev zadatak da kod djeteta razvija pozitivne osobine, sposobnosti i vrijednosti, dok istovremeno suzbija one negativne. Prema ovoj slici, odrastanje se shvaća kao proces napretka, odnosno kao rast u znanju i sposobnostima (Bašić, 2011).

Nasuprot tome, romantična slika djeteta vidi dijete kao stvaralačko i još uvijek neotuđeno biće. U ovoj perspektivi, ključno je osigurati prostor za individualni razvoj, pronalaženje vlastitog smisla i samoostvarenje. Ova teorija zagovara stvaranje „zaštićenog prostora“ unutar kojeg dijete može slobodno razvijati svoj potencijal. Moderna slika djeteta velikim dijelom preuzima romantično shvaćanje djeteta kao subjekta vlastitog razvoja, naglašavajući važnost djetetove autonomije i kreativnosti u procesu odrastanja (Bašić, 2011).

Svaka generacija imala je različito iskustvo djetinjstva, oblikujući nove umove i poglедe na svijet. Tradicionalno shvaćanje djeteta gleda na dijete kao na pasivnog primateљa znanja, osobu koju odrasli moraju poučiti i naučiti, dok suvremena pedagogija vidi dijete kao aktivno, kreativno i kompetentno biće koje na jedinstven način doživljava i spoznaje svijet.

2.2 Roditeljski stilovi odgoja

Roditeljstvo je jedna od rijetkih univerzalnih društvenih uloga koja postoji u svakom društvu. Biti roditelj tradicionalno se smatralo časnim ispunjenjem duga prema zajednici. Roditeljstvo se odnosi na praksu odgajanja djece i uključuje nekoliko važnih aspekata. Prvo, tu je iskustvo roditeljstva koje obuhvaća donošenje odluka o djeci, prihvatanje roditeljske uloge, postavljanje obrazovnih ciljeva te doživljavanje vlastite vrijednosti kroz trud i emocionalnu povezanost s djetetom (Carolan, 2007).

Roditeljska skrb uključuje rađanje djece i brigu za njihov život i razvoj. Također, važne su roditeljske aktivnosti koje roditelji poduzimaju kako bi ostvarili svoje ciljeve i ispunili svoju ulogu, kao i stil roditeljstva koji određuje emocionalni prostor za interakciju između roditelja i djeteta (Čudina-Obradović, Obradović, 2003).

Diana Baumrind je značajno doprinijela istraživanju roditeljskih stilova, identificirajući autoritarni, autorativni (demokratski), permisivni (popuštajući) i zanemarujući stil roditeljstva (Bornstein, 2019 prema Bumrind, 2006). Biti roditelj je zahtjevna, ali i predivna uloga koja zahtijeva balansiranje između pružanja ljubavi, podrške i kontrole (Bornstein, 2019).

Klasični okvir stilova roditeljstva, kako ga definira Pinquart (2016), razlikuje četiri osnovna stila roditeljstva, temeljeći se na dimenzijama zahtjevnosti i osjetljivosti prema djetetu. Ovi stilovi obuhvaćaju različite pristupe odgoju i imaju različite učinke na razvoj djeteta. Pinquart (2016) navodi sljedeće stilove:

- **Autoritativni stil**, roditelji kombiniraju visoku razinu zahtjevnosti s visokom razinom osjetljivosti. Ovi roditelji postavljaju jasna, razumna pravila i smjernice koje su u skladu s razvojnim mogućnostima djeteta. Iako su dosljedni u provođenju pravila, oni objašnjavaju svoja očekivanja i spremni su otvoreno raspravljati o njima s djecom. Ovaj stil roditeljstva karakterizira toplina, ljubav i odgovornost prema dječjim potrebama. Autoritativni roditelji pružaju poticajno okruženje koje podržava autonomiju djece, dok istovremeno osiguravaju strukturu i smjernice koje su nužne za zdrav razvoj.
- **Autoritarni stil**, roditelji, s druge strane, također su zahtjevni, ali im nedostaje osjetljivost prema potrebama djece. Ovi roditelji očekuju strogu poslušnost prema visokim standardima i pravilima koja su često kruta i nefleksibilna. Autoritarni roditelji obeshrabruju interaktivni dijalog s djecom i održavaju distanciran, hladan odnos. U ovom stilu roditeljstva, disciplina se često provodi bez objašnjenja ili uzimanja u obzir djetetovih emocija ili mišljenja, što može dovesti do osjećaja otuđenosti i nesigurnosti kod djece.
- **Permisivni stil**, roditelji su vrlo osjetljivi na potrebe svoje djece, ali nisu zahtjevni. Ovi roditelji su srdačni i prihvaćaju djetetove impulse, često se usklađujući s njihovim trenutnim potrebama i željama. Međutim, popustljivi roditelji postavljaju malo zahtjeva i smjernica, a često ne inzistiraju na poštivanju pravila ili standarda. Posljedica ovog stila

roditeljstva može biti nedostatak discipline i strukture, što može dovesti do problema u djetetovu ponašanju i razvoju samokontrole.

- ***Indiferentni stil***, roditelji (poznati i kao neuključeni roditelji) nisu niti zahtjevni niti osjetljivi prema svojoj djeci. Ovi roditelji često su emocionalno i fizički distancirani od života svoje djece, ne postavljaju očekivanja u vezi s njihovim ponašanjem i pružaju vrlo malo nadzora, ljubavi ili podrške. Zanemarivanje roditeljstva smatra se najštetnijim stilom za razvoj djeteta, jer može dovesti do ozbiljnih problema u emocionalnom i socijalnom razvoju, uključujući nisku razinu samopouzdanja i probleme u međuljudskim odnosima.

Općenito se smatra da je autoritativno roditeljstvo najkorisnije za razvoj djeteta, dok se autoritarni i popustljivi stilovi roditeljstva povezuju s manje povoljnim ishodima. Posebno je zanemarujući stil roditeljstva prepoznat kao iznimno štetan za djecu. Ipak, ove generalizacije nisu uvijek jednoznačne i ostaju predmet rasprave u znanstvenim krugovima.

U novijim raspravama o roditeljstvu, mnogi stručnjaci zagovaraju ***dimenzionalni pristup*** kao informativniji i precizniji način razumijevanja roditeljskih praksi. Umjesto da se roditeljstvo kategorizira u nekoliko stilova, dimenzionalni pristup dekonstruira različite stilove u njihove sastavne elemente kako bi se proučili njihovi specifični, neovisni učinci na razvoj djeteta. Ovaj pristup koristi dimenzije roditeljstva kao deskriptore roditeljskog ponašanja, omogućujući detaljnije razumijevanje kako pojedinačne strategije, poput nadzora i topline, utječu na dijete.

Jedna od prednosti dimenzionalnog pristupa je ta što se uzimaju u obzir sve varijacije unutar kontinuma roditeljstva, od manje toplog do vrlo toplog roditeljstva, umjesto da se roditeljski stilovi svrstavaju u rigidne kategorije. Tako ovaj pristup omogućuje preciznije prepoznavanje specifičnih doprinosa pojedinih roditeljskih ponašanja u djetetovu razvoju, čime se nudi fleksibilniji i detaljniji uvid u dinamiku roditeljskog utjecaja na djecu.

2.3. Predškolski odgoj djece

Predškolski odgoj u dječjim vrtićima ima ključnu ulogu u odgoju djece te predstavlja značajnu prosocijalnu zajednicu koja ne samo da obrazuje, već i odgaja. Predškolski odgoj, zajedno s obiteljskim odgojem, čini temelj na kojem se gradi djetetov cjelokupni razvoj. Taj se odgoj odnosi na djecu od šest mjeseci starosti pa sve do polaska u osnovnu školu, a najčešće se provodi u dječjim vrtićima i drugim sličnim ustanovama koje okupljaju djecu u prikladnim skupinama. Predškolski odgoj se proučava unutar predškolske pedagogije, a povijesno gledano, njegovi temelji postavljeni su još u 17. stoljeću od strane pedagoga kao što su Jan Amos Komensky, a kasnije su ga razvijali mislioci poput Pestalozzija, Froebela i Montessorija (Starc i suradnici, 2004).

Predškolski odgoj u Hrvatskoj usmjeren je na nekoliko ključnih ciljeva, uključujući očuvanje zdravlja djeteta, razvoj pozitivne slike o sebi, poticanje socijalnih interakcija kroz raznolike aktivnosti te promicanje slobode izražavanja, radoznalosti i kreativnosti. Poseban naglasak stavlja se na otvorenost vrtića prema lokalnoj zajednici, fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa i suradnju između svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja. U praksi, predškolski odgoj je izrazito fleksibilan i slobodan, a njegova kvaliteta uvelike ovisi o stručnoj osposobljenosti odgojitelja te o organizaciji rada unutar samog dječjeg vrtića. Kako konkretni sadržaji programa nisu strogo propisani, odgojitelji imaju slobodu osmislit i realizirati programe koji odgovaraju specifičnim razvojnim potrebama djece, uzimajući u obzir uvjete rada i širi društveni kontekst u kojem vrtić djeluje (Slunjski, 2001).

U današnjem svijetu, koji je često opisan kao nehuman zbog svoje brzine, usmjerenoosti na profit i tehnologiju koja ljudе često spaja na umjetan način, kvalitetni međuljudski odnosi postali su ključna tema u mnogim područjima – od znanosti do svakodnevnog života. S obzirom na to da veliki dio života provodimo na radnim mjestima, važnost kvalitetnih odnosa s kolegama i suradnicima ne može se zanemariti. Dobri odnosi omogućuju nam da dijelimo radost, brige i frustracije, što je ključno za naše zadovoljstvo i sreću na radnom mjestu.

Zajednice koje uče, bilo da su to ustanove, obitelji ili udruge, oslanjaju se na mrežu kvalitetnih, podržavajućih i prihvatajućih odnosa koji su izravno povezani s filozofijom, vizijom i stilom vođenja unutar tih zajednica. Kako ističu Katz i McClellan (2005), kvaliteta odnosa među osobljem ima indirektan, ali značajan utjecaj na kvalitetu programa. U obiteljima i odgojno-

obrazovnim ustanovama, koje su primarne i sekundarne odgojne zajednice, kvaliteta komunikacije među odraslima (roditelji, ravnatelji, stručni suradnici, odgojitelji) ključna je za model prema kojemu djeca uče komunicirati. Stoga je potrebno stalno raditi na osvješćivanju, mijenjanju i unapređivanju komunikacijskih procesa, budući da kvaliteta odnosa značajno utječe na doživljaj sreće svakog pojedinca.

Kada neka ustanova ili obitelj želi funkcionirati kao zajednica koja uči, svi sudionici procesa moraju biti aktivno uključeni u interakciju, međusobno se dopunjavati i podržavati. Ključni preduvjet za to je kvalitetna komunikacija koja se temelji na jasnoj filozofiji, vrijednostima, stilu vođenja i viziji zajednice (Starc i suradnici, 2004). U takvim zajednicama, vrtić – od odgojitelja i stručnih suradnika do uprave – može se usporediti sa slagalicom koja mora biti kompletna da bi se postigla željena funkcionalnost. Kvalitetno funkcioniranje zajednice koja uči nije samo individualna volja, već prioritet i temeljna profesionalna obveza svih uključenih. Uvažavanje različitosti i vještina svakog pojedinca daje snagu i moć cijeloj zajednici, omogućujući najbolji mogući razvoj svih njezinih članova.

Zajednice koje teže razvoju i rastu moraju osigurati preduvjete za kvalitetne interakcije, slobodnu komunikaciju i suradničke odnose. Ovaj proces nije moguć u zatvorenim zajednicama, posebno onima koje su usmjerene isključivo na zadovoljavanje potreba i interesa povlaštenih pojedinaca ili grupa. Prvi korak u transformaciji takve zajednice u zajednicu koja uči jest stvaranje uvjeta za nesmetanu komunikaciju i interakciju na svim razinama unutar i izvan nje. Iako je svaka transformacija praćena nerazumijevanjem, neslaganjima i konfliktima, ključno je kako se ti konflikti rješavaju. Tradicionalne zajednice i zatvoreni sustavi često izbjegavaju nesuglasice, ignorirajući ih ili „gurajući pod tepih“, čime se dugoročno narušavaju odnosi unutar zajednice. Nasuprot tome, zajednice koje uče suočavaju se s problemima i koriste ih kao priliku za daljnji napredak, rješavajući ih na razini sadržaja, a ne osobno (Slunjski, 2001).

Dakle, u zajednicama koje uče, rješavanje problema i sukoba odvija se putem strategija zajedničkog rješavanja problema i refleksivnog dijaloga. U okruženjima gdje su djeca aktivni sudionici, poput vrtića, obitelji i škola, civilizirano rješavanje konfliktnih situacija postaje neophodno, jer su takve situacije neizbjježan dio svakodnevnog života.

2.3.1. Odgojitelj-nositelj odgojno-obrazovnog procesa

Predškolski odgoj i obrazovanje obuhvaća njegu, odgoj i obrazovanje djeteta u dobi od šest mjeseci do šeste godine života, odnosno do polaska u školu. Roditeljski odgoj prvi je i temeljni stupanj odgoja koji je nezamjenjiv, a predškolski odgoj dopuna je roditeljskom odgoju. Odgojitelj na jedinstven način doprinosu odgoja i obrazovanja; temeljna zadaća odgojitelja jest upoznavanje djeteta s njegovim okruženjem i optimalno poticanje njegova rasta i razvoja, uključujući i razvoj temeljnih prava djece na okoliš, čist zrak, pitku vodu, zdrav život i kvalitetno djetinjstvo (Andić, 2017).

Kvalitetan odgojitelj (prema Slunjski, 2011) treba podržavati suradnju i partnerstvo s roditeljima. Načela suradnje su funkcionalnost, pedagoški optimizam, taktičnost i integralnost. Funkcionalnost označava raspravu što većeg broja problema u što kraćem vremenu. Funkcionalnost označava istovremeno i pedagoški optimizam. Taktičnost uključuje u prvom redu isticanje nečeg lijepog o djetetu, a onda nečeg lošeg. Integralnost znači uključivanje novih spoznaja u praktični rad.

Nadalje, od odgojitelja se očekuje da ima razvijen profesionalan identitet, s obzirom na to da ima veliku i važnu ulogu u djetetovom životu kao dopuna roditeljskom odgoju. Profesionalni identitet obuhvaća sliku, percepciju i vlastitu ulogu pojedinca u odnosu na posao koji obavlja. Iako se u suvremenom neoliberalnom društvu pojam profesionalnog identiteta povezuje s menadžerskim profesionalizmom kojeg odlikuju individualizam i kompetitivnost s visokim stupnjem kontrole i regulacije, u odgoju i obrazovanju naglasak je na aktivističkom identitetu koji je obilježen demokratskim diskursom. Aktivistički identitet podrazumijeva zajedništvo i suradnju među profesionalcima u svakodnevnom radu s djecom, potom odgovornost za razvoj ustanove i zajednice i još šire odgovornost za razvoj profesije i svoje uloge u njoj. Takav profesionalni pristup omogućava suradničku kulturu, međusobno uvažavanje, slobodan protok ideja, zastupanje jednakosti i pravde i brigu za druge, osobite slabije (Domović, 2011 prema Fatović, 2016).

3. PARTNERSTVO RODITELJA I ODGOJITELJA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA

3.1. Važnost suradnje roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama

Suradnja između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama od ključne je važnosti za uspješan razvoj djeteta. Predškolsko razdoblje jedno je od najosjetljivijih i najvažnijih faza u životu svakog djeteta, a način na koji se ova faza odvija može značajno utjecati na daljnji razvoj, obrazovanje i socijalizaciju djeteta (Ljubetić, 2011). U tom kontekstu, kvalitetna suradnja između roditelja i odgojitelja stvara čvrst temelj za djetetovu dobrobit i omogućuje mu da postigne svoj puni potencijal.

Jedan od osnovnih razloga zašto je ova suradnja tako važna leži u činjenici da su roditelji i odgojitelji dvije najutjecajnije figure u djetetovom životu. Roditelji poznaju svoje dijete najbolje, razumiju njegove potrebe, strahove, talente i specifične načine učenja.

S druge strane, odgojitelji su stručnjaci za obrazovanje i razvoj djece, te posjeduju znanja i vještine potrebne za pružanje podrške djetetu u strukturiranom okruženju predškolske ustanove. Kada ove dvije strane surađuju, moguće je postići sinergiju koja omogućuje cjelovit pristup razvoju djeteta (Ljubetić, 2011).

Jeić (2013), navodi kako kvalitetna suradnja između odgojitelja i roditelja također doprinosi kontinuitetu u odgoju i obrazovanju. Dijete koje doživljava dosljedna očekivanja, pravila i vrijednosti u oba okruženja – kod kuće i u vrtiću – lakše razvija osjećaj sigurnosti i povjerenja.

Ovo se posebno odnosi na prijelazna razdoblja, poput prilagodbe na vrtić, učenja novih socijalnih vještina ili usvajanja akademskih znanja. Ako roditelji i odgojitelji komuniciraju redovito i dijele informacije o djetetovom napretku, problemima i izazovima, mogu pravodobno reagirati i prilagoditi pristup kako bi se osigurala optimalna podrška djetetu.

Osim toga, suradnja roditelja i odgojitelja može značajno utjecati na djetetovo samopouzdanje i motivaciju za učenje. Kada dijete vidi da su njegovi roditelji i odgojitelji u stalnom kontaktu, te da zajednički rade na njegovom napretku, ono stječe dojam da je njegovo obrazovanje važno i vrijedno truda (Ljubetić, 2014). Ovaj osjećaj podrške može potaknuti djetetovu znatiželju i želju za učenjem, te mu pomoći da prevlada eventualne poteškoće s kojima se suočava.

Jedan od izazova u ostvarivanju kvalitetne suradnje može biti nedostatak vremena ili nesklad između očekivanja roditelja i odgojitelja. Kako bi se prevladali ovi izazovi, važno je uspostaviti otvorenu i transparentnu komunikaciju od samog početka. Redoviti sastanci, individualni razgovori, pisane obavijesti i druge forme komunikacije mogu pomoći u izgradnji povjerenja i međusobnog razumijevanja (Višnjić-Jevtić, 2018).

Također, organiziranje radionica, predavanja i drugih oblika edukacije za roditelje može doprinijeti boljem razumijevanju uloge predškolske ustanove i potaknuti ih na aktivniju uključenost u djetetov razvoj.

Suradnja između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi od presudne je važnosti za sveobuhvatan i skladan razvoj djeteta. Kroz ovu suradnju stvaraju se uvjeti u kojima se dijete osjeća sigurno, podržano i motivirano, a istovremeno se omogućuje lakše prevladavanje izazova i uspješno usvajanje novih znanja i vještina (Ljubetić, 2011). Ulaganje u ovaj odnos predstavlja ulaganje u budućnost djeteta, jer omogućuje razvoj stabilne, samopouzdane i kompetentne osobe spremne za suočavanje s budućim izazovima.

3.2. Oblici partnerstva roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama

Odgoj i obrazovanje djece u predškolskoj dobi zahtijeva suradnju i partnerstvo između odgojitelja i roditelja. Ta suradnja može se ostvariti kroz različite oblike partnerstva, koji se mogu podijeliti na tradicionalne i suvremene pristupe. Iako se temelji partnerstva nisu bitno promjenili, načini komunikacije, očekivanja i metode suradnje značajno su evoluirali, prilagođavajući se suvremenim društvenim izazovima i potrebama.

Tradicionalni oblici partnerstva između odgojitelja i roditelja u predškolskim ustanovama oslanjali su se na formalne i povremene susrete. Ti susreti su obično bili ograničeni na roditeljske sastanke, individualne razgovore i informativne sastanke na kojima su odgojitelji izvještavali roditelje o napretku i ponašanju njihove djece. Ova vrsta suradnje često je bila jednostrana, gdje su odgojitelji bili ti koji su pružali informacije, dok su roditelji uglavnom bili pasivni primatelji (Barnes i suradnici, 2016).

U takvom modelu, komunikacija je često bila formalna, a interakcija je bila ograničena na pitanja koja su se izravno odnosila na dijete i njegove specifične potrebe ili probleme. Iako su ti oblici

partnerstva omogućavali osnovnu razinu informiranosti, nisu nužno poticali dublju suradnju ili razumijevanje između roditelja i odgojitelja.

Suvremeni oblici partnerstva donose novu dinamiku u odnos roditelja i odgojitelja. Današnji modeli suradnje teže prema dvosmjernoj komunikaciji i aktivnom sudjelovanju roditelja u odgojno-obrazovnom procesu.

Razvojem tehnologije i promjenom društvenih normi, roditelji su sve više uključeni u svakodnevni rad s djecom u vrtiću. Elektronička komunikacija, poput e-mailova, društvenih mreža i specijaliziranih aplikacija za vrtiće, omogućava bržu i učinkovitiju razmjenu informacija. Roditelji su informirani o svakodnevnim aktivnostima svoje djece, mogu sudjelovati u zajedničkim projektima, predlagati ideje i iznositi svoje stavove o odgojnim metodama i pristupima (Amini, 2018).

Osim toga, suvremeni oblici partnerstva uključuju i organizaciju različitih radionica, zajedničkih projekata, volonterskog rada roditelja u vrtiću te sudjelovanja u donošenju odluka vezanih uz program i aktivnosti ustanove. Kroz ove aktivnosti, roditelji postaju aktivni sudionici u odgoju i obrazovanju svoje djece, a ne samo promatrači.

Ovakav pristup ne samo da jača suradnju između roditelja i odgojitelja, već i stvara osjećaj zajedništva i međusobnog povjerenja. Djeca, koja vide svoje roditelje uključene u vrtičke aktivnosti, osjećaju se sigurnije i cijenjenije, što pozitivno utječe na njihov emocionalni i socijalni razvoj.

Ipak, unatoč prednostima suvremenih oblika partnerstva, važno je napomenuti da oni zahtijevaju veću razinu angažmana, vremena i prilagodljivosti kako od strane roditelja, tako i od odgojitelja. Ponekad, prevelika uključenost može dovesti do preopterećenja roditelja, posebice onih koji imaju zahtjevne poslove ili druge obveze (Barnes i suradnici, 2016).

S druge strane, neki odgojitelji mogu osjećati pritisak zbog stalne prisutnosti roditelja u vrtiću, što može utjecati na njihovu profesionalnu autonomiju. Stoga je važno da oba partnera jasno definiraju svoje uloge i odgovornosti, te da se komunikacija odvija u duhu suradnje i uzajamnog poštovanja.

Tradicionalni i suvremeni oblici partnerstva između odgojitelja i roditelja imaju svoje prednosti i izazove. Tradicionalni oblici pružaju strukturu i jasnu formalnost, dok suvremeni pristupi nude

fleksibilnost i veću uključenost. Idealno partnerstvo vjerojatno uključuje kombinaciju oba pristupa, pri čemu se koristi najbolji od obaju svjetova – strukturiranost i formalnost tradicionalnih metoda, zajedno s aktivnim sudjelovanjem i otvorenom komunikacijom koju nude suvremeni pristupi (Amini, 2018).

Kroz takvo partnerstvo, djeca dobivaju najbolje moguće uvjete za svoj razvoj, a roditelji i odgojitelji grade čvrste temelje za uspješan odgojno-obrazovni proces. U nastavku će biti razmotreni različiti oblici partnerstva koji pružaju osnovu za uspješnu suradnju i osiguravaju skladan razvoj djeteta u predškolskom okruženju.

3.2.1. Kutić za roditelje

Kutić za roditelje u predškolskoj ustanovi predstavlja važan alat za komunikaciju i suradnju između odgojitelja i roditelja. Ovaj prostor, često smješten u hodnicima vrtića ili u blizini ulaza, dizajniran je s ciljem da postane mjesto gdje roditelji mogu dobiti sve potrebne informacije o životu i radu njihove djece u vrtiću. Kutić za roditelje simbolizira otvorenost ustanove prema obiteljima, promiče uključivanje roditelja u obrazovni proces te olakšava svakodnevnu komunikaciju između roditelja i odgojitelja (Ljubetić, 2014).

Nadalje, Ljubetić (2014) navodi kako je jedna od ključnih funkcija kutića za roditelje jest informiranje. U ovom prostoru roditelji mogu pronaći obavijesti o dnevnim aktivnostima, planiranim događanjima, važnim datumima, kao i razne edukativne materijale koji im mogu pomoći u boljem razumijevanju odgoja i obrazovanja djece. Ove informacije su često prikazane na način koji je lako razumljiv i pristupačan, čime se osigurava da roditelji budu uvijek u toku s onim što se događa u vrtiću.

Osim toga, kutić za roditelje može sadržavati i radove djece, fotografije iz svakodnevnih aktivnosti, te druge materijale koji roditeljima omogućuju uvid u to kako njihovo dijete provodi vrijeme u vrtiću. Na taj način, roditelji dobivaju priliku da se povežu s djetetovim iskustvima i razgovaraju s njim o događajima u vrtiću (Barnes i suradnici, 2016)

Kutić za roditelje također igra ključnu ulogu u promicanju suradnje i partnerstva između roditelja i odgojitelja. Kroz ovaj prostor odgojitelji mogu poticati roditelje na aktivno sudjelovanje u

životu vrtića, bilo kroz volontiranje na raznim događanjima, sudjelovanje u radionicama ili jednostavno kroz redovitu komunikaciju i dijeljenje povratnih informacija (Jeić, 2016).

Ova interakcija doprinosi stvaranju osjećaja zajedništva i povjerenja, što je temelj za uspješnu suradnju koja je od velike važnosti za djetetov razvoj. Kutić za roditelje pruža priliku za neformalno susretanje i razgovor između roditelja i odgojitelja, što može dovesti do dubljeg razumijevanja potreba i izazova s kojima se dijete suočava.

Osim informiranja i promicanja suradnje, kutić za roditelje može imati i edukativnu ulogu. U njemu se mogu postaviti različiti materijali poput knjiga, brošura, letaka i plakata koji obrađuju teme vezane uz odgoj, razvoj i obrazovanje djece. Na taj način roditelji mogu proširiti svoje znanje i dobiti korisne savjete kako bi što kvalitetnije podržali razvoj svog djeteta (Ljubetić, 2011).

Odgojitelji mogu koristiti kutić za roditelje kao platformu za dijeljenje stručnih preporuka ili organizaciju tematskih radionica koje odgovaraju na specifične potrebe obitelji. Kroz ove aktivnosti, roditelji se educiraju i osnažuju, što pozitivno utječe na cijelu obiteljsku dinamiku.

Kvalitetno osmišljen i održavan kutić za roditelje može biti izvor velikih koristi za cijelu predškolsku zajednicu. Njegov dizajn treba biti privlačan i funkcionalan, kako bi potaknuo roditelje na redovitu posjetu i korištenje. Pravilno postavljen kutić može također postati prostor za izražavanje i razmjenu ideja između roditelja, stvarajući tako dodatnu dimenziju zajedništva i podrške unutar vrtića. Održavanje aktualnosti i relevantnosti informacija ključno je za zadržavanje interesa roditelja, a redovita obnova sadržaja dodatno motivira roditelje da koriste ovaj resurs (Višnjić-Jevtić, 2018).

Kutić za roditelje u predškolskoj ustanovi predstavlja važan most između roditelja i odgojitelja, osiguravajući otvorenu, transparentnu i kontinuiranu komunikaciju. Ovaj prostor ne samo da informira, već i potiče suradnju, edukaciju i stvaranje zajedništva unutar vrtičke zajednice.

Kada se pravilno koristi, kutić za roditelje postaje neprocjenjiv resurs u podršci cjelovitom razvoju djeteta, jačajući povezanost između obitelji i obrazovne ustanove te osiguravajući skladan i podržavajući odgojno-obrazovni proces.

3.2.2. Individualni razgovori

Individualni razgovori između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi predstavljaju važan aspekt suradnje i komunikacije u odgojno-obrazovnom procesu. Ovi susreti omogućuju razmjenu informacija, mišljenja i iskustava koja su neophodna za optimalan razvoj djeteta. Uloga individualnih razgovora je višestruka, a njihova važnost leži u stvaranju povjerenja između roditelja i odgojitelja, pružanju personaliziranog pristupa svakoj obitelji, te u praćenju i podršci djetetovog razvoja (Jeić, 2016).

Individualni razgovori pružaju priliku za detaljniju analizu djetetovog napretka i ponašanja. U opuštenijem i privatnjem okruženju, roditelji i odgojitelji mogu otvoreno razgovarati o djetetovim snagama, interesima, ali i izazovima s kojima se dijete suočava. Ova dvosmjerna komunikacija omogućuje odgojiteljima da bolje razumiju obiteljski kontekst i uvjete u kojima dijete odrasta, što im pomaže da prilagode odgojno-obrazovni proces potrebama djeteta.

S druge strane, roditelji dobivaju uvid u djetetovo ponašanje i napredak u vrtiću, što može značajno doprinijeti njihovom razumijevanju i podršci djetetovog razvoja kod kuće.

Tijekom individualnih razgovora, odgojitelji mogu pružiti stručne savjete i smjernice roditeljima, posebno kada se radi o specifičnim situacijama ili poteškoćama s kojima se dijete suočava. Na primjer, ako dijete ima teškoća s prilagodbom u grupi, odgojitelj može sugerirati konkretnе aktivnosti ili strategije koje roditelji mogu primijeniti kod kuće kako bi pomogli djetetu da razvije socijalne vještine (Ljubetić, 2014).

Isto tako, roditelji mogu podijeliti informacije o djetetovom ponašanju izvan vrtića, koje mogu biti od značaja za odgojitelja u planiranju i prilagođavanju programa. Ovakva suradnja osigurava da se potrebe djeteta promatraju iz svih perspektiva, što doprinosi cjelovitijem pristupu njegovom odgoju i obrazovanju.

Jedna od najvažnijih funkcija individualnih razgovora je izgradnja povjerenja između roditelja i odgojitelja. Kada se roditeljima pruži prilika da iznesu svoje brige, prijedloge ili pohvale u vezi s radom vrtića i napretkom djeteta, oni se osjećaju uvaženo i uključeno u proces. Povjerenje koje se na taj način gradi, pozitivno utječe na suradnju i povećava roditeljsku angažiranost u odgojno-obrazovnom procesu (Višnjić-Jevtić, 2018).

S druge strane, odgojitelji koji slušaju i uvažavaju povratne informacije od roditelja, dobivaju važan uvid u potrebe obitelji i mogu bolje prilagoditi svoje pristupe radu s djecom.

Međutim, individualni razgovori također mogu biti izazovni, kako za roditelje tako i za odgojitelje. Nekim roditeljima može biti neugodno ili teško govoriti o problemima s kojima se njihovo dijete suočava, osobito ako su ti problemi povezani s emocionalnim ili socijalnim razvojem.

Jeić (216) navodi: u takvим situacijama, odgojitelji moraju biti pažljivi i empatični, pružajući podršku i ohrabrenje roditeljima. S druge strane, odgojitelji se mogu suočiti s pritiskom da daju rješenja za probleme koji zahtijevaju složeniju intervenciju, što može zahtijevati dodatnu suradnju s drugim stručnjacima, poput psihologa ili pedagoga.

Individualni razgovori između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi predstavljaju vitalni alat u izgradnji suradničkog odnosa koji je usmjeren na dobrobit djeteta. Kroz otvorenu i iskrenu komunikaciju, oba partnera mogu bolje razumjeti djetetove potrebe i zajedno raditi na tome da mu osiguraju podršku koja mu je potrebna za uspješan razvoj.

Iako ovi razgovori mogu biti zahtjevni, njihova vrijednost u izgradnji povjerenja i personaliziranog pristupa u odgojno-obrazovnom procesu ne može se precijeniti. Kroz kontinuirane i kvalitetne individualne razgovore, stvaraju se temelji za skladan i uspješan odgoj i obrazovanje djece u predškolskoj ustanovi.

3.2.3. Roditeljski sastanci

Roditeljski sastanci u predškolskoj ustanovi ključan su element u stvaranju i održavanju suradnje između odgojitelja i roditelja. Ovi sastanci pružaju priliku za otvorenu komunikaciju, razmjenu informacija i usklađivanje očekivanja, sve s ciljem da se osigura optimalan razvoj djeteta. Uloga roditeljskih sastanaka daleko nadilazi puko informiranje roditelja o djetetovom napretku; oni su platforma za izgradnju povjerenja, razumijevanja i zajedničkog djelovanja u interesu djeteta (Ljubetić, 2011).

Jedna od najvažnijih funkcija roditeljskih sastanaka je pružanje informacija roditeljima o djetetovom razvoju, ponašanju i postignućima. Odgojitelji koriste ove sastanke kako bi predstavili djetetov napredak u različitim područjima, uključujući socijalne, emocionalne,

kognitivne i fizičke aspekte razvoja. Roditelji imaju priliku postaviti pitanja, izraziti svoje zabrinutosti i podijeliti svoja zapažanja o djetetu.

Ova dvosmjerna komunikacija omogućuje odgojiteljima da bolje razumiju specifične potrebe svakog djeteta te da prilagode svoj pristup kako bi što bolje podržali dijete u njegovom razvoju. Istovremeno, roditelji dobivaju uvid u obrazovni proces i metode koje se koriste u vrtiću, što im omogućuje da podrže djetetovo učenje kod kuće (Ljubetić, 2011).

Roditeljski sastanci također služe kao prostor za zajedničko rješavanje problema i izazova s kojima se dijete može suočavati. Kada se pojave poteškoće, bilo da se radi o problemima u ponašanju, prilagodbi na vrtić ili specifičnim potrebama učenja, roditelji i odgojitelji mogu zajednički razmotriti strategije i planirati kako najbolje podržati dijete.

Ovakav suradnički pristup omogućuje da se izazovi riješe na učinkovit način, uzimajući u obzir i perspektivu roditelja i stručnost odgojitelja. Kroz otvoren dijalog, roditelji i odgojitelji mogu pronaći zajednički jezik i osigurati dosljednost u odgojnim postupcima kod kuće i u vrtiću, što je od ključne važnosti za djetetovo stabilnost i osjećaj sigurnosti.

Roditeljski sastanci također igraju ključnu ulogu u jačanju zajedništva i osjećaja pripadnosti među roditeljima. Kada roditelji redovito sudjeluju u sastancima, oni imaju priliku upoznati druge roditelje, razmijeniti iskustva i podržati jedni druge. Ovaj osjećaj zajedništva može biti izvor podrške i ohrabrenja, pogotovo za roditelje koji se suočavaju s izazovima u roditeljstvu (Jeić, 2016).

Uz to, roditeljski sastanci često uključuju diskusije o zajedničkim projektima, događanjima i aktivnostima u vrtiću, što dodatno potiče roditelje da se aktivno uključe u život ustanove i doprinesu stvaranju poticajnog okruženja za svu djecu.

Priprema i organizacija roditeljskih sastanaka zahtijeva pažljivo planiranje i promišljanje od strane odgojitelja. Kako bi sastanci bili učinkoviti, važno je da budu strukturirani, s jasno definiranim ciljevima i temama koje će se obrađivati. Odgojitelji trebaju osigurati da svi roditelji budu informirani o vremenu i mjestu sastanka te ih potaknuti da sudjeluju (Ljubetić, 2014).

Korištenje različitih metoda prezentacije, poput vizualnih prikaza, video materijala ili praktičnih primjera, može pomoći u jasnijem prenošenju informacija i angažiranju roditelja. Također, važno

je ostaviti dovoljno prostora za pitanja i diskusiju, kako bi roditelji mogli aktivno sudjelovati i osjećati se uključenima.

Roditeljski sastanci imaju i edukativnu ulogu. Odgojitelji mogu koristiti ove prilike kako bi educirali roditelje o temama vezanim uz razvoj djece, odgojne metode, prehranu, zdravlje i druge aspekte roditeljstva.

Kroz predavanja, radionice ili gostovanja stručnjaka, roditelji mogu dobiti korisne savjete i informacije koje će im pomoći u odgoju i podršci njihovom djetetu. Ovakva edukacija doprinosi osnaživanju roditelja i njihovoj sposobnosti da se suoče s izazovima roditeljstva na informiran i promišljen način (Gluščić i Pustaj, 2008).

Nadalje, roditeljski sastanci u predškolskoj ustanovi predstavljaju neizostavan alat za izgradnju i održavanje kvalitetne suradnje između odgojitelja i roditelja. Kroz ove sastanke, roditelji dobivaju uvid u djetetov razvoj, sudjeluju u donošenju odluka koje se tiču njihove djece, te se povezuju s drugim roditeljima i zajednicom vrtića (Ljubetić, 2011). Kvalitetno vođeni roditeljski sastanci doprinose stvaranju povjerenja, jačanju partnerstva i osiguravanju dosljednosti u odgoju, što sve zajedno pozitivno utječe na djetetov cjelokupni razvoj i dobrobit.

3.2.4. Informiranje putem letka

Informiranje roditelja putem letaka u predškolskoj ustanovi predstavlja jedan od tradicionalnih, ali još uvijek učinkovitih načina komunikacije između odgojitelja i roditelja. Letci, kao oblik pisanih materijala, omogućuju prenošenje važnih informacija na jasan, sažet i pregledan način. Oni služe ne samo za obaveštavanje roditelja o različitim aktivnostima i događajima u vrtiću, već i za pružanje korisnih informacija o odgojno-obrazovnim temama, koje mogu pomoći roditeljima u boljem razumijevanju potreba i razvoja njihove djece (Gluščić i Pustaj, 2008).

Jedna od glavnih prednosti korištenja letaka je njihova jednostavnost i dostupnost. Letci se mogu lako podijeliti roditeljima prilikom dolaska po djecu u vrtić, ili ih se može ostaviti na vidljivim mjestima unutar ustanove.

S obzirom na to da je u vrtićima često prisutna gužva, a vrijeme za razgovor između roditelja i odgojitelja ograničeno, letci omogućuju roditeljima da u svoje vrijeme pročitaju sve

relevantne informacije. Osim toga, letci se mogu spremiti i koristiti kao podsjetnik na važne datume ili upute, što ih čini praktičnim alatom za informiranje.

Također, mogu sadržavati informacije o promjenama u radu vrtića, kao što su novi rasporedi, promjene u meniju ili novosti vezane uz sigurnost djece. Osim praktičnih informacija, letci često nude i edukativne sadržaje, poput savjeta o odgoju, prijedloga aktivnosti koje roditelji mogu provoditi s djecom kod kuće ili informacija o razvojnim fazama djece.

Kvaliteta letka uvelike ovisi o njegovoj dizajnerskoj i jezičnoj izvedbi. Letak mora biti vizualno privlačan, s jasno strukturiranim informacijama kako bi bio lako čitljiv i razumljiv. Upotreba boja, slika i grafika može pomoći u zadržavanju pažnje roditelja i učiniti sadržaj zanimljivijim (Ljubetić, 2014).

Unatoč brojnim prednostima, korištenje letaka kao sredstva informiranja ima i svoje nedostatke. U današnjem digitalnom dobu, gdje se većina komunikacije odvija putem elektroničkih medija, postoji mogućnost da letci ne dođu do svih roditelja ili da im se ne pridaje dovoljna pažnja. Neki roditelji mogu letke smatrati zastarjelim oblikom komunikacije i radije se oslanjati na brže i praktičnije načine, poput e-mailova ili aplikacija za roditelje (Ljubetić, 2014).

Također, letci se mogu lako zagubiti ili zanemariti, osobito u užurbanim svakodnevnim situacijama, što može dovesti do propuštanja važnih informacija.

Unatoč ovim izazovima, letci i dalje imaju svoju ulogu u komunikaciji između odgojitelja i roditelja, posebno u situacijama gdje je potrebno osigurati da svi roditelji dobiju informacije, bez obzira na njihovu digitalnu pismenost ili pristup tehnologiji.

Ključ uspjeha leži u kvalitetnoj izradi i osmišljenom sadržaju, koji će biti privlačan i koristan za roditelje. Kroz pažljivo osmišljene letke, odgojitelji mogu ne samo informirati, već i educirati roditelje, potičući ih na aktivno sudjelovanje u odgojno-obrazovnom procesu svoje djece.

3.2.5. Partnerstvo putem digitalne tehnologije

Informiranje i komunikacija putem digitalnih tehnologija postali su dio suvremenog odgojno-obrazovnog procesa u predškolskim ustanovama. Digitalne tehnologije omogućuju brzu, efikasnu i interaktivnu razmjenu informacija između odgojitelja i roditelja, čime se olakšava praćenje dječjeg razvoja, organizacija aktivnosti i svakodnevno komuniciranje (Amini,

2018). Ovaj oblik komunikacije prilagođen je modernom načinu života, gdje su brzina i dostupnost informacija od ključne važnosti.

Jedna od najvećih prednosti digitalne komunikacije je njezina neposrednost. Kroz platforme poput e-maila, aplikacija za razmjenu poruka, društvenih mreža ili specijaliziranih aplikacija za vrtiće, odgojitelji mogu u realnom vremenu dijeliti informacije s roditeljima.

To može uključivati obavijesti o dnevnim aktivnostima, promjenama u rasporedu, najavama događaja ili specifične informacije vezane uz pojedinačno dijete. Roditelji tako mogu brzo dobiti uvid u sve što je relevantno za njihovo dijete, bez potrebe za čekanjem formalnih sastanaka ili pismenih obavijesti (Amini, 2018).

Osim što omogućuje brzu razmjenu informacija, digitalna komunikacija olakšava i interaktivnost između odgojitelja i roditelja. Roditelji mogu u bilo kojem trenutku postaviti pitanja, izraziti zabrinutosti ili podijeliti svoja razmišljanja s odgojiteljima, što doprinosi jačanju suradničkog odnosa.

Ova dvosmjerna komunikacija omogućava bolju prilagodbu odgojno-obrazovnog procesa specifičnim potrebama i interesima djece. Na primjer, ako roditelji primijete određene promjene u ponašanju djeteta kod kuće, mogu to odmah prenijeti odgojitelju, koji može poduzeti odgovarajuće korake u vrtiću.

Digitalne tehnologije također nude mogućnost personalizacije komunikacije. Odgojitelji mogu kreirati individualizirane profile za svako dijete, gdje će roditelji imati pristup specifičnim informacijama, fotografijama ili videozapisima koji prikazuju aktivnosti njihovog djeteta.

Ova personalizacija omogućuje roditeljima da se osjećaju više povezano s djetetovim svakodnevnim iskustvima u vrtiću, čak i kada fizički nisu prisutni. Takva vrsta uključivanja roditelja može pozitivno utjecati na djetetov osjećaj sigurnosti i pripadnosti (Višnjić-Jevtić, 2018).

Unatoč brojnim prednostima, komunikacija putem digitalnih tehnologija ima i svoje izazove. Jedan od glavnih problema je digitalna pismenost, odnosno različita razina vještina korištenja tehnologije među roditeljima.

Neki roditelji mogu imati poteškoće s pristupom ili korištenjem digitalnih alata, što može dovesti do isključenosti ili propuštanja važnih informacija. Također, postoji rizik od preopterećenja

informacijama, gdje roditelji mogu biti zatrpani obavijestima i porukama, što može dovesti do gubitka fokusa na ključne informacije.

Privatnost i sigurnost podataka također su važna pitanja u kontekstu digitalne komunikacije. Odgojitelji moraju osigurati da se svi podaci dijele na siguran način, kako bi se zaštitila privatnost djece i obitelji. To uključuje korištenje sigurnih platformi i alata, te educiranje roditelja o važnosti zaštite osobnih podataka.

Integracija digitalnih tehnologija u komunikaciji između odgojitelja i roditelja zahtijeva promišljen pristup i jasne smjernice. Važno je uspostaviti ravnotežu između digitalne i osobne komunikacije, kako bi se osiguralo da svi roditelji imaju pristup relevantnim informacijama na način koji im najviše odgovara. Odgojitelji trebaju biti svjesni različitih potreba i mogućnosti roditelja, te prilagoditi svoje metode komunikacije kako bi bili uključivi i pristupačni za sve (Amini, 2018).

Amini (2018) također navodi kako informiranje i komunikacija putem digitalnih tehnologija pružaju brojne mogućnosti za unapređenje suradnje između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi. Brzina, interaktivnost i personalizacija čine digitalne alate izuzetno korisnima u svakodnevnoj komunikaciji.

Ipak, da bi se iskoristile sve prednosti digitalne komunikacije, potrebno je pažljivo upravljati izazovima vezanim uz digitalnu pismenost, preopterećenost informacijama i zaštitu privatnosti. Kroz promišljenu i uravnoteženu upotrebu digitalnih tehnologija, odgojitelji i roditelji mogu stvoriti snažan partnerski odnos koji će pozitivno utjecati na razvoj i dobrobit djeteta.

3.3. Čimbenici koji doprinose suradnji i partnerstvu

Dakle, uspješno se partnerstvo između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi temelji na nekoliko ključnih čimbenika koji zajedno omogućuju stvaranje pozitivnog, podržavajućeg i poticajnog okruženja za dijete.

Ovo partnerstvo je od suštinske važnosti za cijelovit razvoj djeteta, jer omogućuje usklađivanje odgojnih praksi i pristupa između obiteljskog i institucionalnog okruženja. Čimbenici poput otvorene komunikacije, povjerenja, međusobnog poštovanja, zajedničkog sudjelovanja i

edukacije roditelja čine osnovu uspješnog odnosa između odgojitelja i roditelja (Gluščić i Pustaj, 2008).

Jeić (2013) objašnjava kako je *otvorena i transparentna komunikacija* prvi i najvažniji čimbenik u izgradnji uspješnog partnerstva. Kvalitetna komunikacija omogućuje razmjenu informacija o djetetovom napretku, ponašanju, specifičnim potrebama i izazovima s kojima se dijete suočava. Roditelji i odgojitelji trebaju redovito komunicirati, ne samo kroz formalne kanale poput roditeljskih sastanaka, već i kroz svakodnevne razgovore, telefonske pozive ili digitalne platforme.

Ova stalna komunikacija osigurava da obje strane budu informirane o važnim aspektima djetetovog života i omogućuje brzu reakciju na eventualne probleme. Ključ uspješne komunikacije leži u otvorenosti, jasnoći i spremnosti na slušanje, čime se izbjegavaju nesporazumi i jača međusobno povjerenje.

Povjerenje je drugi temeljni čimbenik uspješnog partnerstva. Roditelji moraju imati povjerenja u stručnost i dobre namjere odgojitelja, dok odgojitelji trebaju vjerovati u roditeljsku posvećenost i razumijevanje vlastitog djeteta. Ovo povjerenje se gradi kroz dosljedne postupke, poštivanje dogovora, te kroz iskustva koja pokazuju da su obje strane usmjerene na najbolji interes djeteta. Kada roditelji osjećaju da se njihovo mišljenje uvažava i da su njihove brige ozbiljno shvaćene, povjerenje se dodatno učvršćuje, čime se otvara put za još bolju suradnju (Ljubetić, 2014).

Međusobno poštovanje također igra ključnu ulogu u uspješnom partnerstvu. Odgojitelji i roditelji dolaze s različitim perspektivama i iskustvima, no zajednički cilj im je podržati djetetov razvoj. Poštovanje različitih uloga, kompetencija i životnih okolnosti pridonosi zdravom odnosu u kojem se uvažavaju potrebe djeteta, ali i specifične situacije svake obitelji.

Odgojitelji trebaju biti svjesni da roditelji najbolje poznaju svoje dijete i da njihova iskustva mogu značajno doprinijeti obrazovnom procesu. S druge strane, roditelji trebaju priznati stručnost odgojitelja i njihov ulog u oblikovanju djetetovog razvoja u institucionalnom okruženju (Gluščić i Pustaj, 2008).

Zajedničko sudjelovanje još je jedan važan čimbenik u uspješnom partnerstvu. Roditelji i odgojitelji trebaju aktivno surađivati u planiranju i provođenju aktivnosti koje potiču djetetov

razvoj. Ovo sudjelovanje može uključivati roditelje u vrtićke projekte, organizaciju događanja, sudjelovanje u radionicama ili zajedničke aktivnosti koje uključuju djecu, roditelje i odgojitelje.

Ovakva interakcija ne samo da jača vezu između vrtića i obitelji, već djetetu pokazuje da su njegovi roditelji i odgojitelji usmjereni na njegovu dobrobit, što doprinosi osjećaju sigurnosti i povjerenja kod djeteta.

Edukacija roditelja također je važan čimbenik u uspješnom partnerstvu. Predškolske ustanove mogu organizirati radionice, predavanja i savjetovanja za roditelje, kako bi im pružile alate i znanja potrebna za bolje razumijevanje djetetovog razvoja i ponašanja. Kroz ove aktivnosti, roditelji se osnažuju i potiče ih se na aktivniju ulogu u obrazovanju vlastite djece (Ljubetić, 2011).

Istovremeno, odgojitelji dobivaju priliku da bolje razumiju roditeljske stavove, očekivanja i izazove, što im pomaže u prilagodbi pristupa svakom djetetu. Edukacija doprinosi i jačanju povjerenja između roditelja i odgojitelja, jer pokazuje roditeljima da vrtić nije samo mjesto za čuvanje djece, već i institucija posvećena cijelovitom razvoju djeteta i podršci obitelji.

Uspješno partnerstvo između odgojitelja i roditelja u predškolskoj ustanovi temelji se na otvorenoj komunikaciji, povjerenju, međusobnom poštovanju, zajedničkom sudjelovanju i edukaciji roditelja (Jeić, 2013).

Ovi čimbenici omogućuju stvaranje poticajnog i podržavajućeg okruženja u kojem dijete može napredovati u svim aspektima svog razvoja. Kada roditelji i odgojitelji djeluju kao tim, usmjereni na zajednički cilj, dijete dobiva najbolje moguće uvjete za rast, učenje i razvoj, što je krajnji cilj svakog predškolskog odgoja.

4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

4.1. Cilj i zadaci istraživanja

Ovaj rad ima za cilj istražiti načine na koje odgojitelji i roditelji surađuju, ispitati stavove odgojitelja i roditelja o važnosti njihovog partnerstva i utjecaja na djetetov emocionalni i socijalni razvoj te istražiti prednosti i nedostatke različitih modela suradnje između odgojitelja i roditelja.

Zadaci:

- proučiti relevantnu literaturu,
- opisati načine na koje roditelji i odgojitelji surađuju,
- istražiti utječe li suradnja između roditelja i odgojitelja na djetetov emocionalni i socijalni razvoj,
- analizirati dobivene podatke.

4.2. Hipoteza istraživanja

S obzirom na cilj rada oblikovana je hipoteza:

Kvalitetnija interakcija između odgojitelja i roditelja u predškolskim ustanovama, koja obuhvaća redovitu, iskrenu i otvorenu komunikaciju, suradnju u planiranju i provođenju aktivnosti te sudjelovanje na raznim sastancima i radionicama, može biti ključna za provođenje obrazovnih ciljeva i za poticanje cijelovitog razvoja djece predškolske dobi.

4.3. Uzorak

Ova anketa obuhvatila je roditelje i odgojitelje djece predškolskog uzrasta te je podijeljena privatnim putem između prijatelja, poznanika i kolega pomoću društvenih mreža (Viber, WhatsApp, Messenger,...). Putem anketa dobivena su 43 odgovora: 17 anketa popunili su roditelji, a 26 odgojitelji.

4.4. Instrument i postupak istraživanja

Za osiguranje relevantnosti ispitanika, poveznica na anketu poslana je roditeljima čija djeca pohađaju različite predškolske ustanove te odgojiteljima koji rade u tim ustanovama. Ispitanici su ciljano odabrani putem privatnih poruka poslanih preko društvenih mreža i e-maila. Ova metoda omogućila je prikupljanje podataka od specifične skupine roditelja i odgojitelja, čime su povećane značajnost i vjerodostojnost ankete.

Metoda ankete primijenjena je u svrhu istraživanja, dok je kao istraživački instrument korišten anketni upitnik koji je pripremljen uz pomoć Google docs. alata (Prilog 1). Istraživanje je provedeno u kolovozu 2024. godine putem anketnog upitnika, kojeg su ispunjavali roditelji i odgojitelji djece predškolske dobi. Anketa je bila u potpunosti anonimna te je sadržavala 19 pitanja zatvorenog i otvorenog tipa te pitanja sa skalom. Sudionici su imali mogućnost izraziti stupanj slaganja s tim koliko je bitno partnerstvo roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama te kako ocjenjuju trenutni stupanj partnerstva između roditelja i odgojitelja u njihovoj ustanovi. Ispitanici su također imali mogućnost izraziti svoje mišljenje o tome koliko često bi se trebali održavati roditeljski sastanci u tijeku jedne pedagoške godine, koliko često održavaju individualne razgovore odnosno konzultacije te koliko su i na koji način roditelji djece predškolske dobi upoznati s planiranjem i provođenjem dnevnih i tjednih aktivnosti djece u odgojnim skupinama. Dodatno tome, odgovarali su na pitanja trebaju li po njihovom mišljenju roditelji djece sudjelovati u planiranim aktivnostima djeteta u odgojnoj skupini, trebaju li roditelji i odgojitelji postavljati zajedničke ciljeve za dijete i surađivati te su imali mogućnost sami navesti primjere ili prijedloge kako bi se poboljšala kvaliteta suradnje i partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama. Prikupljeni podaci su potom podvrgniuti deskriptivnoj analizi.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Rezultati ankete u kojoj je sudjelovalo 43 ispitanika, od toga 26 roditelja te 17 odgojitelja, pokazuju da većina njih vidi suradnju i partnerstvo između roditelja i odgojitelja kao ključnu komponentu u ostvarivanju kvalitetnog odgojno-obrazovnog procesa.

Većina sudionika, njih trideset dvoje, odgovorilo je da se u potpunosti slažu s tim da je partnerstvo roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama bitno u rastu i razvoju djece dok se jedan od njih djelomično slaže s tim. Nadalje, iznenađujući podatak je taj da se njih čak deset djelomično ne slaže s gore navedenim.

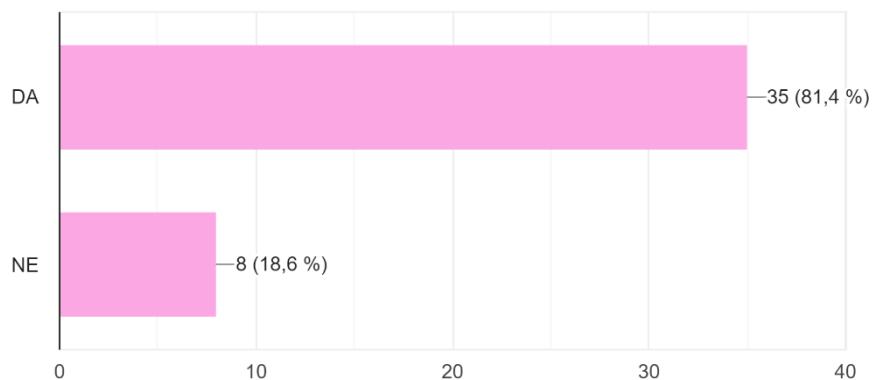
Prilikom ocjenjivanja trenutnog stupnja partnerstva između roditelja i odgojitelja u njihovim predškolskim ustanovama, 46,5 % ispitanika (N=20) dodijelilo je ocjenu 5 dok je njih 39,5 % (N=17) dodijelilo ocjenu 4. 11,6 % (N=5) dodijelilo je ocjenu 3 te 2,3 % (N=1) ocjenjuje stupanj trenutnog partnerstva roditelja i odgojitelja s ocjenom 2.

Iz ankete je vidljivo da većina predškolskih ustanova ima formiran info kutak za roditelje, međutim utvrđeno je i da postoje oni vrtići koji takav oblik partnerstva ne koriste. (*Grafikon 1*)

Grafikon 1. Info kutak za roditelje

Postoji li u Vašem vrtiću info kutak za roditelje?

43 odgovora

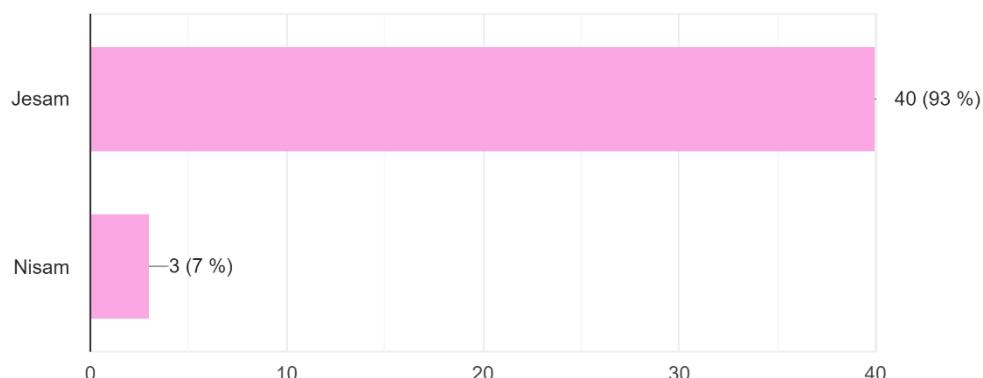
Na temelju odgovora ispitanika na pitanje: „*Održavaju li se u Vašem vrtiću organizirane zajedničke radionice ili druženja za djecu, roditelje i odgojitelje?*“ možemo zaključiti da većina predškolskih ustanova podržava ovaj način građenja suradnje između roditelja i odgojitelja jer je njih 40 odgovorilo „DA“, a samo njih 3 je na navedeno pitanje odgovorilo „NE“.

Isti broj ispitanika također je i na pitanje o sudjelovanju na gore navedenim događajima odgovorilo potvrđnom izjavom, čak njih četrdeset, dok samo njih troje nije nikad sudjelovalo na organiziranim zajedničkim radionicama ili druženju za djecu, roditelje i odgojitelje. (*Grafikon 2*)

Grafikon 2. Sudjelovanje na organiziranim zajedničkim radionicama ili druženjima za djecu, roditelje i odgojitelje

Jeste li nekad sudjelovali u organiziranoj zajedničkoj radionici ili druženju djece, roditelja i odgojitelja?

43 odgovora

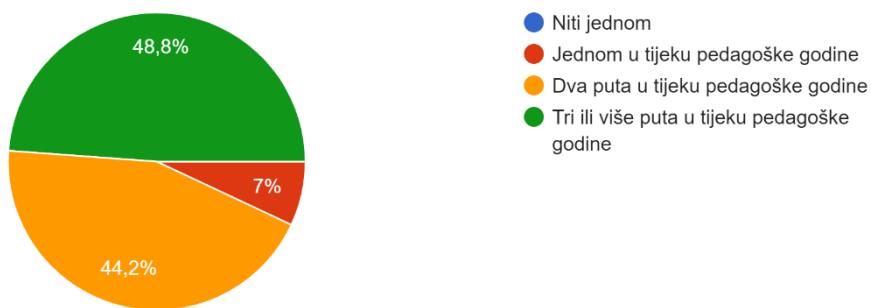

Ispitanici su bili podijeljeni oko odgovora na pitanje o tome koliko često bi se trebali održavati roditeljski sastanci u tijeku pedagoške godine. 48,8 % (N=21) ispitanika odgovorilo je da bi se roditeljski sastanci trebali održavati tri ili više puta u tijeku pedagoške godine, 44,2 % (N=19) smatra da je roditeljski sastanak dovoljno održati dva puta u tijeku pedagoške godine i manji broj ispitanika, (N=3) što je 7% smatra da se roditeljski sastanak treba održavati jednom u tijeku pedagoške godine. (*Grafikon 3*)

Grafikon 3. Održavanje roditeljskih sastanaka

Koliko često bi se po Vašem mišljenju trebali održavati roditeljski sastanci u sklopu jedne pedagoške godine?

43 odgovora

Uzevši u obzir da je iskrena i otvorena komunikacija bitan ključ za uspješnu suradnju roditelja i odgojitelja, a individualni razgovori ili konzultacije jedan od važnijih oblika partnerstva među njima, zanimljiv i zadovoljavajući podatak dobiven je na pitanje: „Koliko često održavate individualne razgovore/konzultacije između roditelja i odgojitelja u svrhu prijenosa informacija o djetetu?“. Naime, 46,5 % ispitanika (N=20) odgovorilo je kako individualne razgovore ili konzultacije održava svakim danom prilikom dovođenja ili odvođenja djeteta, 16,3 % (N=7) odgovorilo je „*jednom mjesecno*“, a 9,3 % (N=4) takve razgovore održava jednom tjedno. Budući da je ispitanicima bilo ponuđeno više odgovora, također su imali mogućnost navesti svoj odgovor pod „*Ostalo*“, a neki od odgovora su: *po potrebi; održavam ih na upit*

roditelja; dva puta godišnje; ovisno o interesu roditelja ili mojoj osobnoj inicijativi; imamo termin za individualne razgovore i održavamo ih po potrebi; roditelj sam i nisam niti jednom bila na individualnom razgovoru. (Grafikon 4)

Grafikon 4. Održavanje individualnih razgovora/konzultacija

Koliko često održavate individualne razgovore/konzultacije između roditelja i odgojitelja u svrhu prijenosa informacija o djetetu?

43 odgovora

Koliko često održavate individualne razgovore/konzultacije između roditelja i odgojitelja u svrhu prijenosa informacija o djetetu?

43 odgovora

Kopiraj

Ispitanici su bili podijeljeni prilikom određivanja stupnja slaganja na pitanje „*Slažete li se s tim da bi bar jedan od roditelja svakog djeteta trebao jednom u tijeku cjelokupnog djetetovog boravljenja u predškolskoj ustanovi, sudjelovati u planiranoj dnevnoj aktivnosti odgojne skupine*

svog djeteta kako bi se dijete osjećalo sigurnije i prihvatljivije tijekom boravka u vrtiću?“, no najviše njih (N=17) u potpunosti se slaže s tim dok se njih dvanaest (N=12) djelomično slaže s navedenim. S druge strane, četiri ispitanika (N=4) odgovorilo je „niti se slažem, niti se ne slažem, isti broj (N=4) navelo je da se djelomično ne slažu s tim, a njih čak šestero (N=6) u potpunosti se ne slaže s gore navedenom izjavom.

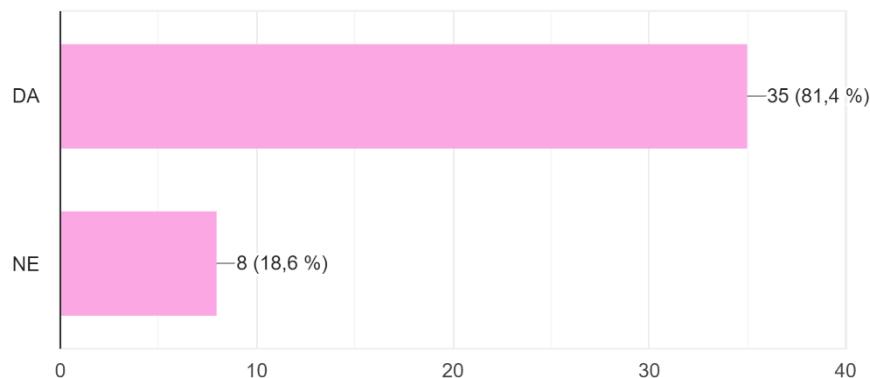
Shodno tome, na pitanje „*Postoji li u Vašem vrtiću mogućnost sudjelovanja roditelja u planiranim dnevnim aktivnostima koje se održavaju u odgojnoj skupini?*“, više od polovice sudionika (N=25) odgovorilo je „DA“, ali i velik broj njih (N=18) odgovorilo je „NE“.

Iz ankete je također vidljivo kako većina predškolskih ustanova, u ovom razvijenom digitalnom vremenu koristi web stranicu kao alat za prijenos informacija, međutim i dalje postoje ustanove koje još uvijek nemaju izrađenu takvu stranicu. (*Grafikon 5*)

Grafikon 5. Web stranica

Postoji li web stranica predškolske ustanove u kojoj radite ili koju Vaše dijete pohađa?

43 odgovora

Jedno od pitanja anketnog upitnika bilo je to da ispitanici odrede stupanj slaganja sa sljedećim: „*Slažete li se da je otvorena i redovita komunikacija roditelja i odgojitelja ključna za uspješno partnerstvo između njih?*“ Od sveukupnog broja sudionika (N=43) koji su ispunili

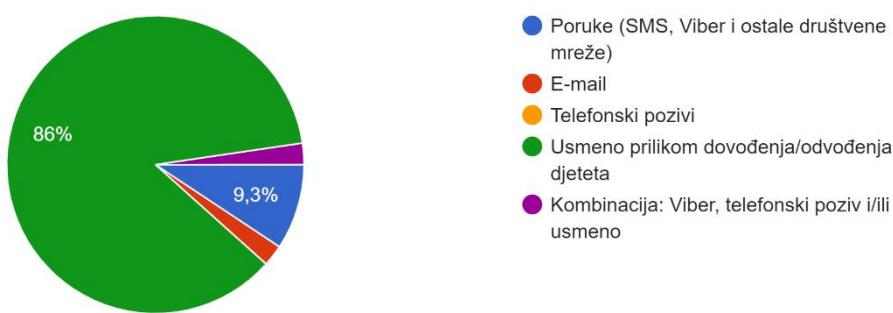
anketni upitnik, većina njih (N=32) u potpunosti se slaže s tim, dok njih osmoro (N=8) navodi da se djelomično ne slažu s navedenim. Pored toga, jedan ispitanik odgovorio je kako se djelomično ne slaže s tim, a dvoje ispitanika navodi da se djelomično slažu s navedenim.

S tim u vezi, na pitanje „*Koju vrstu komunikacije između roditelja i odgojitelja najčešće primjenjujete?*“, 86 % ispitanika (N=37) odgovorilo je: „*usmeno prilikom dovođenja/odvođenja djeteta*“, dok je njih 9,3 % (N=4) navelo da komunikaciju vrše putem poruka (SMS, Viber i ostale društvene mreže). Samo jedan od ispitanika komunikaciju vrši putem e-maila, dok s druge strane isto jedan ispitanik navodi kako koristi kombinaciju poruka preko Vibera, telefonskih poziva i usmenih razgovora. (*Grafikon 6*)

Grafikon 6. Najčešće primjenjiva vrsta komunikacije između roditelja i odgojitelja

Koju vrstu komunikacije između roditelja i odgojitelja najčešće primjenjujete?

43 odgovora

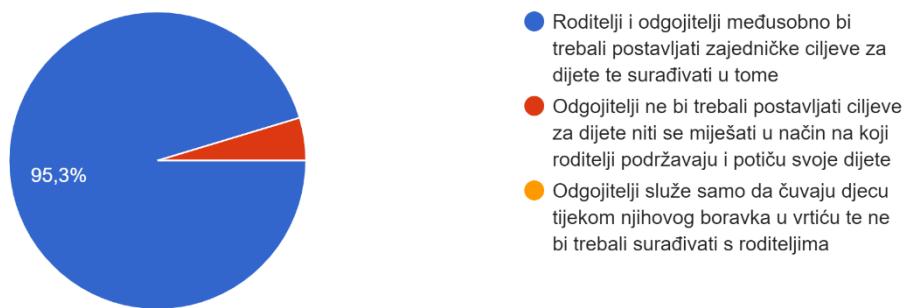

Prema odgovorima ispitanika na pitanje: „*Trebaju li roditelji i odgojitelji postavljati zajedničke ciljeve za dijete i međusobno surađivati kako bi djetetu pružili podršku u postizanju ciljeva bilo da se radi o socio-emocionalnom razvoju, razvoju samostalnosti ili bilo kojem drugom području?*“, možemo utvrditi kako većina njih smatra da je suradnja i partnerstvo roditelja i odgojitelja od velike važnosti za kvalitetan odgojno-obrazovni proces te da isto utječe i doprinosi djetetovom osobnom rastu i razvoju. Naime, na gore navedeno pitanje, 95,3 % ispitanika (N=41) označuje odgovor: „*Roditelji i odgojitelji međusobno bi trebali postavljati*

zajedničke ciljeve za dijete te surađivati u tome“, dok s druge strane, samo njih 4,7 % (N=2) navodi odgovor: „*Odgojitelji ne bi trebali postavljati ciljeve za dijete niti se miješati u način na koji roditelji podržavaju i potiču svoje dijete.*“ (Grafikon 7)

Grafikon 7. Postavljanje zajedničkih ciljeva za dijete

Trebaju li roditelji i odgojitelji postavljati zajedničke ciljeve za dijete i međusobno surađivati kako bi djetu pružili podršku u postizanju ciljeva bilo da...voju samostalnosti ili bilo kojem drugom području?
43 odgovora

6. RASPRAVA

Anketno istraživanje provedeno među roditeljima i odgojiteljima u predškolskim ustanovama ukazuje na važnost suradnje i partnerstva između tih dviju ključnih skupina u obrazovanju i razvoju djece. Rezultati istraživanja potvrđuju da većina ispitanika prepoznaje partnerstvo kao ključni element uspješnog odgojno-obrazovnog procesa. Istraživanje je također pokazalo da je trenutni stupanj partnerstva u predškolskim ustanovama relativno visok, s većinom ispitanika koji ocjenjuju partnerstvo ocjenom 4 ili 5. Međutim, postoje varijacije u implementaciji partnerstva, što uključuje prisutnost info kutaka za roditelje i organizirane zajedničke aktivnosti, ali i neke ustanove koje ne koriste ove oblike suradnje.

Važan aspekt ovog istraživanja je frekvencija održavanja roditeljskih sastanaka. Dok skoro polovica ispitanika smatra da bi roditeljski sastanci trebali biti održavani tri ili više puta godišnje, gotovo jednako visok postotak misli da bi dva puta godišnje bilo dovoljno. Ovi podaci sugeriraju potrebu za prilagodbom u pristupu prema učestalosti sastanaka, uzimajući u obzir različite potrebe i rasporede roditelja i odgojitelja. Što se tiče individualnih razgovora i konzultacija između roditelja i odgojitelja, rezultati ukazuju na značajnu razinu angažiranosti, s gotovo polovinom ispitanika koji redovito održavaju takve razgovore svaki dan. Ostali ispitanici navode manje frekvencije, kao što je jednom mjesечно ili tjedno. Ova raznolikost u frekvenciji može biti odraz različitih pristupa i potreba u različitim ustanovama i obiteljima.

Kada je riječ o komunikacijskim kanalima, rezultati ukazuju na dominaciju usmenih razgovora prilikom dovođenja i odvođenja djece, dok su digitalni kanali poput e-maila i poruka rijetko korišteni. Ovo može ukazivati na potrebu za boljim usklađivanjem između tradicionalnih i suvremenih oblika komunikacije kako bi se osigurala učinkovitija razmjena informacija i veća uključenost roditelja.

Unatoč pozitivnim stavovima, istraživanje je također pokazalo da postoje značajne varijacije u pristupu i implementaciji različitih oblika partnerstva. Ustanove bi trebale raditi na usklađivanju svojih strategija suradnje kako bi osigurale dosljednu i učinkovitu komunikaciju s roditeljima. To uključuje bolje planiranje učestalosti roditeljskih sastanaka, unapređenje mogućnosti za roditeljsko sudjelovanje u aktivnostima djece te integraciju digitalnih komunikacijskih kanala u svakodnevnu praksu.

7. ZAKLJUČAK

Na temelju rezultata istraživanja, može se zaključiti da je potvrđena hipoteza istraživanja koja glasi: "*Kvalitetnija interakcija između odgojitelja i roditelja u predškolskim ustanovama, koja obuhvaća redovitu, iskrenu i otvorenu komunikaciju, suradnju u planiranju i provođenju aktivnosti te sudjelovanje na raznim sastancima i radionicama, može biti ključna za provođenje obrazovnih ciljeva i za poticanje cjelovitog razvoja djece predškolske dobi*". Većina ispitanika prepoznaće važnost ove suradnje i pokazuje visoku razinu angažiranosti u održavanju odnosa s drugom stranom. Ova suradnja obuhvaća različite oblike komunikacije i interakcije koji mogu značajno utjecati na obrazovne i emocionalne aspekte djetetovog života. Razumijevanje različitih oblika partnerstva, bilo da su tradicionalni ili suvremeni, može pomoći u stvaranju učinkovitijih strategija za podršku djetetovom razvoju i dobrobiti.

Tradisionalni oblici partnerstva često uključuju formalne sastanke, pismene obavijesti i povremene razgovore. Ovi oblici komunikacije pružaju osnovne informacije o napretku djeteta, problemima ili promjenama u odgojno-obrazovnom programu. Roditeljski sastanci su prilika za dublju analizu djetetovog napretka i ponašanja, ali se često odvijaju u zakazanom vremenskom okviru koji uvijek ne omogućava dovoljno vremena za sve aspekte koji se trebaju obraditi. Pismene obavijesti i letci služe kao formalni kanali za pružanje informacija o planiranim aktivnostima, događajima i promjenama, ali mogu ponekad biti zanemareni ili nedovoljno čitani u užurbanom životnom ritmu roditelja.

S druge strane, suvremeni oblici partnerstva koriste digitalne tehnologije za poboljšanje komunikacije. E-mailovi, aplikacije za razmjenu poruka, društvene mreže i specijalizirane platforme za roditelje omogućuju bržu, učinkovitiju i interaktivniju razmjenu informacija. Kroz ove digitalne kanale, roditelji mogu redovito primati ažurirane informacije o svakodnevnim aktivnostima svoje djece, dijeliti svoja opažanja ili brige i primati savjete u realnom vremenu. Ovaj oblik komunikacije omogućuje veću fleksibilnost i pristupačnost, što može biti posebno korisno za roditelje s dinamičnim rasporedima.

Digitalne tehnologije također omogućuju personalizaciju informacija. Kroz aplikacije i platforme, odgojitelji mogu kreirati individualizirane izvještaje, fotografije i videozapise koji dokumentiraju djetetove aktivnosti i napredak. Ova vrsta informacija pomaže roditeljima da se

osjećaju povezano s djetetovim iskustvima u vrtiću, unatoč fizičkoj udaljenosti ili ograničenom vremenu koje mogu provesti u razgovoru s odgojiteljem.

Jedan od ključnih izazova u suvremenim oblicima partnerstva je digitalna pismenost. Različiti nivoi vještina u korištenju tehnologije među roditeljima mogu utjecati na učinkovitost ove komunikacije. Također, rizik od preopterećenja informacijama i mogućnost zanemarivanja važnih obavijesti mogu predstavljati izazov. Stoga je važno da odgojitelji osiguraju da informacije budu jasne, sažete i dostupne na način koji odgovara potrebama svih roditelja.

Pored digitalne komunikacije, važan dio partnerstva je i osobna interakcija. Roditeljski sastanci, događaji u vrtiću i zajedničke aktivnosti omogućuju izgradnju odnosa i povjerenja između roditelja i odgojitelja. Ovi susreti pružaju priliku za dublje razumijevanje djetetovih potreba i izazova, te za zajedničko planiranje strategija koje će podržati djetetov razvoj.

Idealno partnerstvo između roditelja i odgojitelja kombinira najbolje karakteristike oba pristupa – formalne i digitalne komunikacije. Balansiranje između različitih metoda omogućuje učinkovitu razmjenu informacija i uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces. Važno je da obje strane budu otvorene za prilagodbu i promjene u načinu komunikacije, kako bi se zadovoljile potrebe djeteta i obitelji.

Oblici partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama imaju važnu ulogu u osiguravanju sveobuhvatne podrške djetetovom razvoju. Kroz razumijevanje i primjenu različitih oblika komunikacije, moguće je stvoriti okruženje u kojem su roditelji i odgojitelji ravnotežno uključeni u odgojno-obrazovni proces, što doprinosi uspješnjem razvoju i blagostanju djece.

8. LITERATURA

1. Amini, M. (2018). Using Social Media WhatsApp Group in Parental Involvement to Improve Child's Independence at Kindergarten. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 249, str. 107-111.
2. Andić, D. (2017). Doprinos razvoju kompetencija odgojitelja za odgoj i obrazovanje za održivi razvoj u predškolskim ustanovama. *Croatian Journal of Education*, 19 (3), 213-232.
3. Andić, D., Šuperina, L. (2021). How Important Is Future Teachers' "Connectedness to Nature"? Adaptation and Validation of the Connectedness to Nature Scale. *Education Sciences*, 11(5), 250.
4. Bašić, S. (2011). „(Nova) slika djeteta u pedagogiji djetinjstva“, u: Maleš, Dubravka (ur.), Nove paradigme ranoga odgoja. Zagreb: Zavod za pedagogiju, str. 19-36.
5. Bornstein, M. (ed.) (2019), *Handbook of Parenting: Volume I: Children and Parenting*, Routledge, New York,
6. Carolan, M. (2007). The project: Having a baby over 35 years. *Women and birth*, 20, str. 121-126.
7. Čudina-Obradović, M., Obradović, J. (2006). *Psihologija braka i obitelji*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
8. Domović, V. (2011). Učiteljska profesija i profesionalni identitet učitelja. Zagreb: Institut za društvena istraživanja
9. Gluščić, J., Pustaj, M. (2008). Roditelj, dijete, odgojitelj: priručnik za roditelje i odgojitelje. Jastrebarsko: Vlastita naknada – Jasenka Gluščić.
10. Jeić, M. (2013). Suradnja vrtića s roditeljima – primjeri dobrke prakse. *Dijete, vrtić, obitelj*, 19(72), str. 4-6.

11. Katz, L. G., McClellan, D. E. (2005). Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije : uloga odgajateljica i učiteljica, Educa, Zagreb
12. Ljubetić, M. (2014). Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice. Zagreb: Element.
13. Ljubetić, M. (2011). Partnerstvo obitelji, vrtića i škole: vježbe, zadatci, primjeri. Zagreb: Školska knjiga.
14. Pinquart, M. (2016). Associations of parenting styles and dimensions with academic achievement in children and adolescents: A meta-analysis, *Educational Psychology Review*, Vol. 28, str. 475-493,
15. Starc, B., Obradović, Č., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Golden marketing, Zagreb,
16. Slunjski, E. (2001). Integrirani predškolski kurikulum: rad djece na projektima. Zagreb: Mali profesor.
17. Stevanović, M. (2000). Predškolska pedagogija prva knjiga. Rijeka: Express digitalni tisak.
18. Višnjić Jevtić, A. (2018). Suradnički odnosi odgajatelja i roditelja kao pretpostavka razvoja kulture zajednica odrastanja. U: A. Višnjić Jevtić, I. Visković (Eds.) Izazovi suradnje: Razvoj profesionalnih kompetencija odgajatelja za suradnja i partnerstvo s roditeljima. Zagreb: Alfa.

9. PRILOZI

Prilog 1. Anketni upitnik

Oblici partnerstva roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama

B I U ↵ X

Poštovani roditelji i odgojitelji,

studentica sam 3. godine Sveučilišnog prijediplomskog studija Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na Sveučilištu J.J.Strossmayera u Osijeku (Fakultet za odgojno obrazovne znanosti) te provodim anketu u sklopu svog završnog rada iz kolegija „Pedagoška komunikacija“ na temu „Oblici partnerstva roditelja i odgojitelja u predškolskim ustanovama“.

Cilj ankete je prikupiti informacije o načinima na koje odgojitelji i roditelji surađuju te ispitati stavove odgojitelja i roditelja o važnosti njihovog partnerstva i utjecaju na djetetov emocionalni i socijalni razvoj.

Anketa je anonimna i rezultati će se koristiti isključivo za istraživanje u svrhu pisanja završnog rada.
Ispunjavanje ankete traje oko 5 minuta.

Unaprijed hvala na vašem vremenu i doprinosu.

S poštovanjem,

studentica Minea Filipović

Odaber: *

Roditelj
 Odgojitelj

Odaberite stupanj slaganja s navedenim. *

U potpunosti	Djelomično	slažem, niti se ne slažem	Djelomično	U potpunosti
se ne slažem	se ne slažem	se ne	se slažem	se slažem

Slažete li se s
tim da je
partnerstvo
roditelja i
odgojitelja u
predškolskim
ustanovama
bitno u rastu i
razvoju djece?

Kako ocjenjujete trenutni stupanj partnerstva između roditelja i odgojitelja u Vašem vrtiću? *

1 2 3 4 5

Loše Odlično

Postoji li u Vašem vrtiću info kutak za roditelje? *

- DA
- NE

Održavaju li se u Vašem vrtiću organizirane zajedničke radionice ili druženja za djecu, roditelje i odgojitelje? *

Vaš odgovor

Jeste li nekad sudjelovali u organiziranoj zajedničkoj radionici ili druženju djece, roditelja i odgojitelja? *

- Jesam
- Nisam

Koliko su po Vašem mišljenju roditelji djece predškolske dobi uključeni u događaje i razne aktivnosti u vrtiću? *

1 2 3 4 5

Loše Odlično

Koliko često bi se po Vašem mišljenju trebali održavati roditeljski sastanci u sklopu jedne pedagoške godine? *

- Niti jednom
- Jednom u tijeku pedagoške godine
- Dva puta u tijeku pedagoške godine
- Tri ili više puta u tijeku pedagoške godine

Koliko često održavate individualne razgovore/konzultacije između roditelja i odgojitelja u svrhu prijenosa informacija o djetetu? *

- Ne održavam
- Svakim danom prilikom dovođenja/odvođenja djeteta
- Jednom tjedno
- Jednom mjesečno
- Jednom godišnje
- Izbjegavam individualne razgovore
- Ostalo: _____

Postoji li u Vašem vrtiću mogućnost sudjelovanja roditelja u planiranim dnevnim * aktivnostima koje se održavaju u odgojnoj skupini?

- DA
 NE

Odaberite stupanj slaganja s navedenim. *

U potpunosti se ne slažem	Djelomično se ne slažem	Niti se slažem, niti se ne slažem	Djelomično se slažem	U potpunosti se slažem
------------------------------	----------------------------	--	-------------------------	---------------------------

Slažete li se s tim da bi bar jedan od roditelja svakog djeteta trebao jednog u tijeku cjelokupnog djetetovog boravljenja u predškolskoj ustanovi, sudjelovati u planiranoj dnevnoj aktivnosti odgojne skupine svog djeteta kako bi se dijete osjećalo sigurnije i prihvatljivije tijekom boravka u vrtiću?

Postoji li web stranica predškolske ustanove u kojoj radite ili koju Vaše dijete * pohađa?

- DA
 NE

Koliko su i na koji način roditelji djece predškolske dobi upoznati sa planiranjem i * provođenjem dnevnih i tjednih aktivnosti djece u odgojnoj skupini?

Vaš odgovor

Postoji li otvorena i redovita komunikacija između Vas kao roditelja i odgojitelja * vezano uz događaje, promjene ili potrebe djeteta?

- DA
 NE
 Ostalo:

Koju vrstu komunikacije između roditelja i odgojitelja najčešće primjenjujete? *

- Poruke (SMS, Viber i ostale društvene mreže)
- E-mail
- Telefonski pozivi
- Usmeno prilikom dovođenja/odvođenja djeteta
- Ostalo: _____

Jesu li prema Vašem mišljenju roditelji djece predškolske dobi otvoreni po pitanju *
toga da im odgojitelji prenose informacije o tome kada se i na koji način njihovo
dijete nepoželjno ponašalo tijekom boravka u vrtiću?

1 2 3 4 5

Zatvoreni su po tom pitanju U potpunosti su otvoreni
prema tome

Trebaju li roditelji i odgojitelji postavljati zajedničke ciljeve za dijete i međusobno
surađivati kako bi djetetu pružili podršku u postizanju ciljeva bilo da se radi o socio-
emocionalnom razvoju, razvoju samostalnosti ili bilo kojem drugom području?

- Roditelji i odgojitelji međusobno bi trebali postavljati zajedničke ciljeve za dijete te
surađivati u tome
- Odgojitelji ne bi trebali postavljati ciljeve za dijete niti se mijesati u način na koji
roditelji podržavaju i potiču svoje dijete
- Odgojitelji služe samo da čuvaju djecu tijekom njihovog boravka u vrtiću te ne bi
trebali suradivati s roditeljima
- Ostalo: _____

Navedite neke prijedloge ili primjere kako bi se po Vašem mišljenju poboljšala *
kvaliteta suradnje i partnerstva između roditelja i odgojitelja u predškolskim
ustanovama.

Vaš odgovor

Odaberite stupanj slaganja s navedenim. *

U potpunosti	Djelomično	slažem, niti	Djelomično	U potpunosti
se ne slažem	se ne slažem	se ne	se slažem	se slažem

Slažete li se s
tim da je
otvorena i
redovita
komunikacija
roditelja i
odgojitelja
ključna za
uspješno
partnerstvo
između njih?

-
-
-
-
-